

Sygn. akt I CSK 795/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

Protokolant Beata Rogalska

w sprawie z powództwa Gminy T.

przeciwko S. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 16 listopada 2016 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 grudnia 2014 r.,

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) podpunkcie 1 (pierwszym) w części uwzględniającej powództwo oraz w podpunkcie 2 (drugim), w punkcie II (drugim) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 27 września 2013 r. oddalił powództwo Gminy T. o zapłatę, a Sąd Apelacyjny w uwzględnieniu apelacji powódki wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. zmienił ten wyrok i zasądził od pozwanego S. K. na jej rzecz kwotę 241624,78 zł z odsetkami tytułem kary umownej, a także orzekł o kosztach postępowania.

Sąd ustalił, że w dniu 16 stycznia 2010 r. powódka zawarła z pozwanym umowę na wybudowanie sieci kanalizacyjnej, której pozwany nie wybudował w terminie. Według § 11 ust. 1 pkt a pozwany zobowiązany był do zapłaty powódce kary umownej w wysokości 0,5% wynagrodzenia za każdy dzień zwłoki w jej wykonaniu. W ocenie Sądu pozwany nie wykazał, że opóźnienie było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Okres opóźnienia trwał od dnia 1 grudnia 2010 r. do dnia 13 kwietnia 2011 r., a wysokość kary za ten okres wyniosła kwotę 241624,78 zł.

Skarga kasacyjna pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego - oparta na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. - zawiera zarzut naruszenia art. 382 w zw. z art. 378 § 1 k.p.c., art. 244 § 1 i 2 w zw. z art. 252 k.p.c. oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.; dalej: "pr. bud."), art. 65 § 2 k.c., i zmierza do uchylenia tego wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istota zarzutów skargi kasacyjnej oparta na nadaniu waloru dokumentu urzędowego dziennikowi budowy sprowadza się do kwestionowania oceny, że treść jego zapisów nie korzysta z wynikających z art. 244 k.p.c. domniemań prawdziwości i prawidłowości zawartych w nim stwierdzeń, w sprawie, odnośnie m. in. do wpisu kierownika budowy z dnia 4 października 2010 r., iż dalsze kontynuowanie prac spowoduje zagrożenie życia osób trzecich. Ich podłożem jest pogląd, że art. 45 ust. 1 prawa budowlanego przesądza o urzędowym charakterze dziennika budowy w odniesieniu do wpisów w nim zamieszczonych.

Pogląd ten wychodzi z założenia, że moc dowodową dokumentów urzędowych mają również niektóre dokumenty określone w ustawach szczególnych, a taką jest prawo budowlane.

Skarżący zarzucając błędną ocenę dowodu z dziennika budowy pomija, że dokumenty urzędowe w świetle art. 244 § 1, jak i w § 2 k.p.c., pochodzić muszą - mówiąc najogólniej - od podmiotów prawa publicznego. Sąd orzekający każdorazowo - prowadząc dowód z dokumentu urzędowego - sprawdza, czy dokument ten został sporządzony przez podmiot wymieniony w art. 244 k.p.c., oraz czy został sporządzony w zakresie jego urzędowej funkcji. Kryterium wystawcy dokumentu pozwala wyróżnić, obok dokumentów urzędowych, dokumenty prywatne, czyli zgodnie z art. 245 k.p.c., stanowiące dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Różnice w porównaniu z dokumentem urzędowym dotyczą nie tylko wystawcy, ale także przedmiotu i formy dokumentu.

Wychodząc z powyższych przesłanek oceny dowodu z dokumentu Sąd Apelacyjny uznał zasadnie, że dziennik budowy stanowi dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. (tak też SN w wyroku z dnia 13 czerwca 1991 r., I CR 183/90, nie publ. i z dnia 18 lutego 2015 r., I CSK 107/14 , OSNC-ZD 2016/2/35). Nie są bowiem - mówiąc najogólniej - podmiotami prawa publicznego osoby uprawnione do dokonywania w tym dokumencie wpisów. Przeto przytoczone przez skarżącego wpisy kierownika budowy wyrażały jedynie jego opinię, która nie była wiążąca dla Sądu orzekającego w sprawie.

Niemniej jednak, niepodobna było, jak to uczynił Sąd Apelacyjny, w istocie zignorować, odwołując się jedynie do stanowiska projektanta, wpisów kierownika budowy Z. J. poczynionych w dzienniku budowy w dniu 4 października 2010 r. i 15 listopada 2010 r., podług których ze względu na zagrożenie życia osób trzecich jakie może wyniknąć z dalszego prowadzenia robót zgodnie z projektem oraz z braku jakiegokolwiek reakcji Zamawiającego, wstrzymał on ich wykonywanie. Sąd pomimo, że wpisów tych kierownik budowy dokonał na podstawie art. 22 ust. 4 pr. bud., zaniechał odniesienia się do wynikających z nich okoliczności, mianowicie, zgodności dokumentacji z rzeczywistością, w tym, usytuowania słupa

średniego napięcia bliżej wykonywanego przecisku niż przewiduje dokumentacja i związanego z tym bezpieczeństwem kontynuowania robót, to jest okoliczności mogących mieć kluczowe znaczenie dla oceny, czy były podstawy do wstrzymania robót, a tym samym, czy skarżący popadł w opóźnienie.

Skoro Sąd Apelacyjny pominął powyższe okoliczności zaskarżony wyrok nie mógł się ostać. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

jw

kc